

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан _____
факультету

_____ /Прізвище та ініціали/

«_____» _____ 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУДОВІ СИСТЕМИ І ПОРІВНЯЛЬНЕ СУДОВЕ ПРАВО**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	0302 – «Міжнародні відносини»
Спеціальність	293 «Міжнародне право»
Освітня програма	бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право» для здобувачів вищої освіти галузі знань **галузь знань «Міжнародні відносини» (0302), спеціальність 293 «Міжнародне право»/ бакалаври/.**

Розробники: Ковальова Марина Вікторівна, к.ю.н., доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ***Міжнародного права***

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

Схвалено науково-методичною комісією _____ факультету

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ Прізвище та ініціали

Ковальова М.В., 2022 рік

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 0302 Міжнародне право	За вибором навчального закладу	
	Спеціальність 293 «міжнародне право»		
Модулів – 1	Спеціальність – 293 «міжнародне право»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2020-й	2021-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написати доповідь по судовій системі окремого штату США		Семестр	
Загальна кількість годин – 59		3-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 18		20 год.	8 год.
	Практичні, семінарські		
	24 год.	2 год.	
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	год.	год.	
	Індивідуальні завдання: реферати, доповіді		
Вид контролю: іспит			

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право» є здобуття студентами знань про судові системи країн світу; здобуття основних уявлень про судові системи зарубіжних країн та інститутів процесуального права в різних правопорядках.

Для досягнення зазначеної мети в процесі навчання вирішується ряд *завдань*:

- формування у студентів розуміння понятійно -категоріального апарату;
- набуття знань про судову владу, механізм противаг і стримувань, судові системи країн англосаксонської та континентальної системи права;
- отримання необхідних навичок щодо застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.

В результаті вивчення даної дисципліни, студент повинен *знати*:

- судові системи розвинутих зарубіжних держав;
- доказове право країн основних систем права;
- визначати особливості судової системи сучасних держав;
- диференціювати суди загальної та спеціальної юрисдикції;
- виявляти статус конституційного суду в системі державних органів;
- основні характеристики судових систем країн загального права, континентального права, а також основні тенденції розвитку судової влади в азіатському регіоні та мусульманських країнах;
- провідні наукові доктрини про суддівство та суддів, поширені в названих регіонах;
- ключові елементи статусу суддів (відбір кандидатів у судді, кар'єрне просування всередині судової системи, форми притягнення судді до відповідальності, а також етичні стандарти суддівської професії);
- основні напрямки взаємодії судової влади та громадянського суспільства;
- механізм здійснення правосуддя в зарубіжних країнах, зокрема на постконфліктних територіях;
- взаємозв'язок національної юстиції з органами міжнародного правосуддя;

вміти:

- аналізувати різні елементи судових систем зарубіжних державах;
- прогнозувати можливі напрями реформування судової діяльності в зарубіжних державах;

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти знань та компетентностей щодо:

- понятійного апарату, що використовується при вивченні судових систем зарубіжних держав;
- методів науково-дослідницької роботи, а також методів впровадження отриманих результатів досліджень в практичну діяльність державних установ, комерційних організацій, міжнародних інституцій;
- методик застосування отриманих правових знань в ході правотворчої та правозастосовчої діяльності;
- методик експертної оцінки нормативних правових актів національного та міжнародного характеру.

Процес вивчення навчальних дисциплін спрямований на формування таких компетентностей:

Соціально-особистісні:

- здатність учитися;
- здатність до критики й самокритики;
- розуміння необхідності удосконалення своїх особистих і професійних якостей;
- креативність, здатність до системного мислення;
- турбота про якість виконуваної роботи.

Загальнонаукові:

- базові знання фундаментальних основ міжнародних відносин, в обсязі, необхідному для володіння категоріальним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати методи міжнародних досліджень в обраній професії;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій.

Інструментальні

-здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою.

Загально-професійні

- сучасні знання про протидію загрозам суверенітету держави й уміння їх використовувати;
- уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;
- здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;
- здатність розуміти спеціалізовану літературу з історії, теорії й інших аспектів міжнародних відносин; знання основних теоретичних підходів до міжнародних відносин; достатня ерудиція щодо ключових осіб, подій, документів, фактів, що сформували сучасну систему міжнародних відносин;
- фундаментальні знання основ сучасного міжнародного права, різних теоретичних підходів до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування; вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права;
- здатність виступати учасником міждержавних, ділових й інших видів міжнародних переговорів; працювати в рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої й багатосторонньої дипломатії;
- здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;
- глибоке розуміння системи й принципів роботи органів зовнішніх зносин України, обізнаність щодо організації зовнішніх зносин іноземних держав; фундаментальні й повні знання законодавства України про зовнішні зносини та міжнародного права зовнішніх зносин; здатність виконувати юридичну роботу в дипломатичних і консульських представництвах;
- здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;
- здатність робити письмові переклади з іноземної та на іноземну мову документів дипломатичного та публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики; надавати послуги послідовного усного перекладу з іноземної та на іноземну мову на суспільно-політичні теми.

Спеціалізовано – професійні:

- базові уявлення про різні правові системи — національні, міжнародну, європейську; розуміння причин їхньої множинності, а також механізми взаємодії; знання характеристик міжнародної нормативної системи та місця в ньому міжнародного права; розуміння теоретичних підходів до співвідношення національного та міжнародного права та практичних засобів забезпечення їхньої взаємодії;
- широка обізнаність в історії становлення й розвитку міжнародного права; знання дат, назв і змісту ключових історичних міжнародно-правових документів; знання ключових біографічних відомостей і внеску в науку найвидатніших юристів-міжнародників минулого; розуміння зв'язку між розвитком інституційного права як нормативної системи й розвитком науки про міжнародне право;
- знання загальносистемних інститутів міжнародного права: міжнародної відповідальності, засобів мирного вирішення міжнародних спорів тощо.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

1.07 - Вступ до спеціальності «Міжнародне право»

1.08 - Міжнародне публічне право(основи теорії)

1.20 - Правничі системи сучасності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Судові системи і порівняльне судове право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
фундаментальні знання основ сучасного міжнародного права, різних теоретичних підходів до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування; вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права;	КЗП-06
достатня обізнаність у ключових документах, фактах, особистостях і подіях, що вплинули на формування сучасного міжнародного права;	КЗП-07
уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: - договорами, актами міжнародних організацій тощо, - аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;	КЗП-08
здатність виступати учасником міждержавних, ділових й інших видів міжнародних переговорів; працювати в рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої й багатосторонньої дипломатії;	КЗП-09
здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно- правових і загальноюридичних питань;	КЗП-10
глибоке розуміння системи й принципів роботи органів зовнішніх зносин України, обізнаність щодо організації зовнішніх зносин іноземних держав; фундаментальні й повні знання законодавства України про зовнішні зносини та міжнародного права.	КЗП-11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Судові системи і порівняльне судове право»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Уміння знаходити потрібні міжнародні договори та визначати їхній статус	КЗП-08.ЗР.О.02
Уміння проектувати й здійснювати інші види операцій з актами міжнародних організацій та іншими міжнародними	КЗП-08.ЗР.О.05

документами.	
Уміння виконувати покладені обов'язки та відповідати за доручену ділянку роботи в складі делегації на міжнародних і ділових переговорах, у рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої та багатосторонньої дипломатії.	КЗП-09.ПП.Р.01
Уміння активно та дієво відстоювати точку зору, з якою особисто не згоден.	КЗП-12.ПР.Н.02
Уміння робити письмовий переклад з іноземної та на іноземну мову документів дипломатичного й публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики.	КЗП-13.ЗР.О.01
Уміння використовувати історичні аргументи при веденні фахової дискусії у сфері міжнародного права.	КСП-11.ПР.Н.02
Уміння використовувати знання загальносистемних інститутів міжнародного права при вирішенні практичних задач діяльності.	КСП-12.ПР.Р.01
Уміння самостійно представляти інтереси клієнта в цивільних і господарських справах у судах України та третейських судах, утворених за законодавством України, а також — у складі групи фахівців — у міжнародному комерційному арбітражі.	КСП-10.ПР.Р.01
Уміння складати позови, клопотання й інші процесуальні документи, пов'язані з розглядом справи в адміністративних судах.	КСП-06.ЗР.Р.04
Уміння підбирати юридичні аргументи за національним правом України та (у співпраці з іноземними фахівцями) іноземного права для відстоювання інтересів клієнтів: фізичних і юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування.	КЗП-10.ПР.Р.04

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **модульна контрольна робота.**

Форма модульного контролю: **письмова контрольна робота.**

Форма підсумкового семестрового контролю: **залік.**

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1 Поняття судової системи	T2 Міжнародні судові інституції	T3 Судова система України	T4 Судова система Франції	T5 Судова система ФРН	T6 Судова система Швейцарії	Тема7 Судова система Італії	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T8 Судова система Великої Британії	T9 Судова система США	T10 Судова система Туреччини	T11 Судова систем КНР	T12 Судова система Японії	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	30	30	30	30
Презентація	10	10	10	10
Реферат	10	10	10	10
Модульна контрольна робота	50	50	50	50
Разом	100	100	100	100

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Поняття судової системи

Типологія судових систем. Судові системи країн загального права. Судові системи країн континентального права. Особливості розвитку судових систем Європи. Джерела судової діяльності. Конституційні норми. Норми міжнародного права. Суддівські правила. Судові прецеденти. Правові звичаї. Основні наукові доктрини про суддівство і суддів. Відбір кандидатів на посади суддів. Кар'єрне просування судді. Відповідальність судді. Суддівська етика: міжнародні стандарти та національні реалії. Взаємодія національного та міжнародного правосуддя. Моделі конституційного судочинства.

Тема 2. Міжнародні судові інституції

Міжнародний суд ООН. Міжнародний кримінальний суд. Регламент та справи міжнародного кримінального суду. Міжнародні кримінальні трибунали. Міжнародний трибунал ООН з морського права. Європейський суд з прав людини. Міжнародний комерційний арбітраж. Міжнародний інвестиційний арбітраж. Спеціальні міжнародні кримінальні трибунали ad hoc, утворені Радою Безпеки ООН. Юридична сила рішень міжнародних судових інститутів та їх значення для правової системи окремих країн.

Тема 3. Судова система України

Система судів України. Верховний Суд України як найвищий судовий орган. Конституційний Суд України: порядок формування, структура, компетенція. Порядок формування суддівського корпусу та статус суддів. Судова реформа та її значення для розвитку судової системи України. Підвідомчість та підсудність справ в судах України. Прокуратура та адвокатура, їх роль та місце в системі судочинства. Вища рада правосуддя, її роль та місце в судовій системі України.

Тема 4. Судова система Французької Республіки

Формування суддівського корпусу у Франції. Структура судової системи Франції. Суди загальної юрисдикції по кримінальним справам. Адміністративна юстиція Франції. Адміністративний трибунал. Спеціалізовані суди. Суд по справах неповнолітніх. Трибунал по справах неповнолітніх. Суд присяжних по справах неповнолітніх. Суди загальної юрисдикції по цивільних справах. Трибунал великої інстанції. Трибунал малої інстанції. Спеціалізовані суди з цивільних справ. Суди апеляційної інстанції. Касаційний суд. Вища рада магістратури. Прокуратура і адвокатура.

Тема 5. Судова система Федеративної Республіки Німеччина

Судова система Німеччини та її особливості. Суди загальної юрисдикції. Дільничні суди. Суди у справах неповнолітніх. Земельний суд. Вищий суд землі. Верховний федеральний суд. Адміністративна юстиція. Адміністративні суди. Вищі адміністративні суди. Федеральний адміністративний суд. Система фінансових судів. Фінансові суди. Федеральний фінансовий суд. Юрисдикція по трудових справах. Суди з трудових справ. Вищі суди по трудових справах. Федеральний суд з трудових справ. Соціальна юрисдикція. Суди з соціальних питань. Вищий земельний суд з соціальних питань. Федеральний суд з соціальних питань. Федеральний конституційний суд. Структура та повноваження. Федеральний патентний суд. Структура та повноваження. Об'єднаний сенат вищих федеральних судів.

Тема 6. Судова система Швейцарської Конфедерації

Федеральні суди. Федеральний суд Швейцарії. Федеральний суд з кримінальних справ. Федеральний суд з адміністративних справ. Федеральний патентний суд. Кантональні суди. Вищі (кантональні суди). Суди першої інстанції. Суд з трудових спорів. Суд у справах неповнолітніх. Кримінальний кантональний суд. Окружні суди. Спеціалізовані недержавні суди.

Тема 7. Судова система Італійської Республіки.

Конституційні основи судової влади Італії. Конституційний суд Італії. Суди загальної юрисдикції (магістратура): а) органи правосуддя (мирові судді, претори, трибунали, апеляційні та касаційні суди, суд присяжних); б) судді (ієрархія посад, вимоги до суддів та їх підготовка, порядок призначення); в) прокуратура. Вища Рада Магістратури Італії. Прокуратура та адвокатура, їх роль та місце в судовій системі. Судова система Ватикану.

МОДУЛЬ 2

Тема 8. Судова система Великої Британії.

Правові засади судоустрою Великої Британії. Система судів Англії і Уельсу: суди графств, магістратські суди, Високий, Королівський та Апеляційний суди. Судова система Шотландії: суди нижчого рівня, вищі суди, спеціальні суди. Судова система Північної Ірландії. Суд Палати лордів. Суди спеціальної юрисдикції у Великій Британії (Суд коронера, трибунал з питань трудових відносин). Суд у справах про порушення свободи конкуренції, військові трибунали, церковні суди, інші спеціалізовані суди). Верховний Суд Великої Британії: порядок формування, структура, юрисдикція. Статус суддів: професійні та мирові. Суд присяжних. Військові суди.

Тема 9. Судова система Сполучених Штатів Америки.

Конституційні засади судової системи США. Процедура судового розгляду справ у США. Федеральна система судів: звичайна та спеціальна компетенція. Верховний суд США: організаційний статус, конституційна юрисдикція, остаточна апеляційна юрисдикція. Військові суди. Судові системи штатів: загальна характеристика, особливості взаємовідносин із федеральними судами. Статус суддів. Суд присяжних. Апарат суду. Статус суддів.

Тема 10. Судова система Туреччини.

Конституційні засади судової системи Туреччини. Організаційна структура судоустрою Туреччини. 3. Спеціалізована юрисдикція Туреччини. Суд з юрисдикційних конфліктів Туреччини. Конституційна юстиція в Туреччині. Правовий статус суддів у Туреччині.

Тема 11. Судова система Китайської Народної Республіки

Система загальних судів, структура і повноваження. Верховний народний суд. Народні суди. Спеціальні судові органи. Військові суди. Морські суди. Транспортні суди. Суд лісового господарства. Органи народної прокуратури. Основні функції прокуратури і її місце в судовій системі Китаю.

Тема 12. Судова система Японії.

Конституційні основи судової влади Японії. Система судів Японії. Верховний суд Японії. Сумарні суди. Суди з сімейних спорів. Окружні суди. Високі суди. Порядок призначення суддів на посаду.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Поняття судової системи.		1	4					2				
Тема 2. Міжнародні судові інституції.		2	4									
Тема 3. Судова система України		1	4									
Тема 4. Судова система Французької Республіки.		2						1				
Тема 5. Судова система Федеративної Республіки Німеччина.		2	2					1				
Тема 6. Судова система Швейцарської Конфедерації		1	2									
Тема 7. Судова система Італійської Республіки		1										
Разом за змістовим модулем 1		10	16									
МОДУЛЬ 2												
Тема 8. Судова система Великої Британії		2	4					1				
Тема 9. Судова система Сполучених Штатів Америки		4	4					1				
Тема 10. Судова система Туреччини		1										
Тема 11. Судова система Китайської Народної Республіки		1						1				
Тема 12. Судова система Японії		2										
Разом за змістовим модулем 2		10	8									
Усього годин		20	24					8				

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Формування та розвиток судових систем	2	
2	Міжнародні судові інституції	4	
3	Судова система України	4	1
4	Судові системи держав Центральної та Південно-східної Європи	2	
5	Судова система скандинавських держав	4	
6	Судова система США	4	1
7	Судова система Великої Британії	4	
Разом		24	

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Формування та розвиток судових систем

1. Виникнення та розвиток судових систем.
2. Особливості історичного формування судових систем держав континентальної (романо-германської) системи права.
3. Особливості історичного формування судових систем держав загальної (англо-американської) системи права.
4. Зміст “права на судовий захист” та його вплив на формування судових систем сучасності.
5. Світові стандарти побудови судових систем.
6. Типологія сучасних судових систем.

Література:

1. Луць Л.А. Сучасні правові системи світу. Навчальний посібник – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2003. – с.
2. Давид Р., Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности. Пер. с фр. В.А. Гуманова. — М.: Междунар. отношения, 1999. — 400 с.
3. Назаров І. В. Судові системи європейських країн: історичні аспекти формування // Держава і право: зб. наук. пр. – К.: ІДП НАН України, 2010. – Вип. 47. – С. 555-560.
4. Назаров І.В. Міжнародний досвід щодо уніфікації принципів побудови судової системи // Право України. – 2010. – № 7. – С. 169- 175.
5. Назаров І. В. Структура та принципи побудови судової системи Європейського Союзу // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2010. – № 6 (104). – С. 70-77.
6. Назаров І. В. Історичні особливості формування судової системи України // Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. / редкол.: Ю.П. Битяк та ін. – Х.: Право, 2010. – Вип. 19. – С. 12-22.

Тема 2. Міжнародні судові інституції

1. Міжнародний суд ООН.
2. Міжнародний кримінальний суд. Регламент та справи міжнародного кримінального суду.
3. Нюрнберзький та Токійський трибунали.
4. Міжнародний трибунал ООН з морського права.
5. Європейський суд з прав людини. Загальна характеристика, порядок подання скарг. Порядок

розгляду скарг.

6. Виконання рішень ЄСПЛ в Україні. Процедура та проблеми виконання.

7. Міжнародний комерційний арбітраж. Загальна характеристика.

8. Міжнародний комерційний арбітраж при ТПП України.

9. Міжнародний інвестиційний арбітраж.

10. Міжнародний кримінальний трибунал щодо колишньої Югославії. Міжнародний кримінальний трибунал щодо Руанди. Спеціальний суд Сьєрра Леоне.

11. Юридична сила рішень міжнародних судових інститутів та їх значення для правової системи окремих країн.

12. Перспективи створення міжнародного спеціального трибуналу для Росії.

Література:

1. Молдован В. В. Судоустрій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН : навч. посіб. / В. В. Молдован, А. В. Молдован. – Київ: Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ: Центр учб. літ., 2013. – 364 с.

2. Європейський суд з прав людини. [Електронний ресурс]. –URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c=>

3. Україна та Європейський суд з прав людини. [Електронний ресурс]. –URL: <https://coe.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-yevropejskij-sud-z-prav-lyudini>

4. Практика Європейського суду з прав людини. [Електронний ресурс]. – URL: <http://eurocourt.in.ua/>

5. Міжнародний суд ООН. URL: [Електронний ресурс]. –<https://www.icj-cij.org/ru>

6. Міжнародний кримінальний суд. URL: [Електронний ресурс]. –<https://www.icc-cpi.int/>

Завдання 1:

1. Підготувати доповідь по судовій справі Міжнародного суду ООН (на вибір студента обрати судові рішення).

2. Підготувати доповідь по судовій справі Європейського суду з прав людини (на вибір студента обрати судові рішення).

Тема 3. Судова система України

1. Загальна характеристика судової системи України.

2. Основні етапи історичного розвитку суду в Україні.

3. Судова реформа сучасної України.

4. Українська модель судової системи в порівняльно- правовому контексті.

5. Формування принципів побудови української судової системи (єдності, спеціалізації, територіальності, інстанційності, доступності тощо).

6. Вплив сучасних інтеграційних процесів на трансформацію судової системи України.

Література:

1. Судова влада України. URL: [Електронний ресурс]. – <https://court.gov.ua/>

2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів». [Електронний ресурс]. –URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

3. Шемшученко Ю. С. Судова влада в Україні: сучасна доктрина, механізми та перспективи реалізації (стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 21 грудня 2016 р.) / Ю. С. Шемшученко // *Вісник Національної академії наук України*. - 2017. - № 2. - С. 37-47. [Електронний ресурс]. –URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnani_2017_2_8

3. Сайт Верховного суду України. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

4. Сайт Вищого антикорупційного суду України. [Електронний ресурс]. –URL: <https://hcac.court.gov.ua/hcac/>

5. Сайт Конституційного суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

Завдання 2:

1. Проаналізувати судову практику Верховного суду України (https://supreme.court.gov.ua/supreme/inshe/zrazkovi_spravu/) та Конституційного суду України (<http://www.ccu.gov.ua/storinka/akty-ksu>).

Тема4. Судові системи держав Центральної та Південно-східної Європи

1. Загальна характеристика судової системи сучасних держав Центральної та Південно-Східної Європи.
2. Судова система Польщі.
3. Судова система Угорщини.
4. Судова система Румунії.
5. Судова система Болгарії.
6. Судова система Чехії.
7. Судова система Словаччини.

Література:

1. Судові системи держав – членів Європейського Союзу. [Електронний ресурс]. –URL: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_systems_in_member_states-16-en.do
2. Судова система Польщі. [Електронний ресурс]. –URL: <https://www.arch.ms.gov.pl/en/the-judiciary-in-poland/>
3. Судова система Угорщини. [Електронний ресурс]. – URL: <https://birosaq.hu/en>
4. Конституційний суд Чеської республіки. [Електронний ресурс]. –URL: <https://www.usoud.cz/en/>

МОДУЛЬ 2

Тема5. Судова система скандинавських держав

1. Загальна характеристика судової системи скандинавських держав.
2. Судова система Швеції.
3. Судова система Норвегії.
4. Судова система Данії.

Література:

1. Судова система Швеції. [Електронний ресурс]. –URL: <https://www.government.se/49ec0b/contentassets/9ebb0750780245aeb6d5c13c1ff5cf64/the-swedish-judicial-system.pdf>
2. Судова система Норвегії. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.domstol.no/en/the-courts-of-justice/The-ordinary-courts-of-Norway/>
3. Судова система Данії. [Електронний ресурс]. –URL: <https://domstol.dk/media/1634/a-closer-look-at-the-courts-of-denmark.pdf>

Тема 6. Судова система Сполучених Штатів Америки

1. Верховний Суд США.
2. Суд присяжних в США.
3. Прокуратура та адвокатура в США.
4. Судова система на прикладі одного з штатів США.

Література:

1. Судова система США. [Електронний ресурс]. –URL: <https://www.uscourts.gov/about-federal-courts/court-role-and-structure>

2. Бондаренко Є. Особливості прецедентного права США // *Часопис Київського університету права.* — № 4. — 2011. — С. 64 – 68 / URL до ресурсу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2011_4/64.pdf
3. Верховний суд США: Равное правосудие по закону» // URL: http://photos.state.gov/libraries/amgov/30145/publicationsrussian/EJ_US_Supreme_Court_Russian.pdf
4. Желих М. Закордонний досвід взаємодії гілок державної влади (Великобританія, Франція, Німеччина, США) // [Електронний ресурс]. –URL: http://www.academy.gov.ua/ej/ej8/doc_pdf/zhelyh.pdf
5. Міжнародний досвід діяльності інститутів мирового судді, суду присяжних, народних засідателів та пропозиції щодо можливостей його застосування в Україні // URL до ресурсу: http://www.fond.lviv.ua/wp-content/biblioteka/Doslidzh.myrovsud_prusiaznuh.pdf
6. Верховний суд США. [Електронний ресурс]. –URL: <https://www.supremecourt.gov/>
7. Судова практика США. [Електронний ресурс]. –URL: <https://law.justia.com/cases/>
8. Молдован В. В. Судуострій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН : навч. посіб. / В. В. Молдован, А. В Молдован. – Київ: Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ: Центр учб. літ., 2013. – 364 с.

Завдання 3:

1. Проаналізувати та дати загальну характеристику (у формі доповіді) судовій системі окремого штату США.

Тема 7. Судова система Великої Британії

1. Загальна характеристика судуострою Великої Британії.
2. Система судів Англії і Уельсу: суди графств, магістратські суди, Високий, Королівський та Апеляційний суди.
3. Судова система Шотландії: суди нижчого рівня, вищі суди, спеціальні суди. Судова система Північної Ірландії.
4. Суди спеціальної юрисдикції у Великій Британії (Суд коронера, трибунал з питань трудових відносин, Суд у справах про порушення свободи конкуренції, військові трибунали, церковні суди, інші спеціалізовані суди).
5. Верховний Суд Великої Британії: порядок формування, структура, юрисдикція. 6. Статус суддів: професійні та мирові. Суд присяжних

Література:

1. Желих М. Закордонний досвід взаємодії гілок державної влади (Великобританія, Франція, Німеччина, США) // URL до ресурсу: http://www.academy.gov.ua/ej/ej8/doc_pdf/zhelyh.pdf
2. Тернавська В. М. Суд присяжних Англії: становлення і розвиток / В. М. Тернавська // *Держава і право. Юрид. і політ. науки.* – Вип. 29. – Київ: Ін-т держави і права НАН України / Голова редкол. Ю. С. Шемшученко, 2005. – С. 157-163.
3. Урсуляк О. Суд присяжних у континентальному типі правових систем: деякі історико-правові аспекти // URL: http://www.pap.in.ua/3-2_2013/1/Ursuliak%20O.V..pdf
4. Молдован В. В. Судуострій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН : навч. посіб. / В. В. Молдован, А. В Молдован. – Київ: Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ: Центр учб. літ., 2013. – 364 с.
5. *Catherine Elliott. English. Legal System. Pearson Education Limited (18 July 2017).* – 784p.
5. Суди Великої Британії [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.supremecourt.uk/>
<https://www.judiciary.uk/court/high-court/>
Sarah Carter. *A Guide to the UK Legal System.* [Електронний ресурс]. – URL: http://www.nyulawglobal.org/globalex/United_Kingdom.html

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	The Legal profession in the modern word (Опрацювання теми на англійській мові)	2
2	Organization of the Courts(Опрацювання теми на англійській мові)	2
3	Commencement of a law suit(Опрацювання теми на англійській мові)	2
4	Суд присяжних в сучасних зарубіжних державах	2
5	Судова система Австралії	2
6	Судові системи Катару та Саудівської Аравії	2
	Разом:	18

6.5. Індивідуальні завдання

Завдання 1:

3. Підготувати доповідь по судовій справі Міжнародного суду ООН (на вибір студента обрати судове рішення).
4. Підготувати доповідь по судовій справі Європейського суду з прав людини (на вибір студента обрати судове рішення).

Завдання 2:

2. Проаналізувати судову практику Верховного суду України (https://supreme.court.gov.ua/supreme/inshe/zrazkovi_spravu/) та Конституційного суду України (<http://www.ccu.gov.ua/storinka/akty-ksu>).

Завдання 3:

2. Проаналізувати та дати загальну характеристику (у формі доповіді) судовій системі окремого штату США.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АКТИ. ІНШІ НОРМАТИВНІ АКТИ:

1. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII – [Електронний ресурс] – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/page2>.
2. Цивільний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
3. Господарський процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Кодекс адміністративного судочинства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
5. Статут ООН. URL: <https://www.un.org/ru/charter-united-nations/>
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
7. Римський статут Міжнародного кримінального суду. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8. Головка Ю. Г. Основні міжнародно-правові та європейські стандарти у сфері функціонування судової системи на сучасному етапі. Державно управлінські студії, №6 (18), 2019. URL: <http://studio.ipk.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/Stattia-DUS-6-2019>.
9. Гук Н. Професіоналізація суддів як основа демократизація судової системи України: організаційно-правові заходи / Н. Гук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія : Юридичні науки. – 2020. – Т. 7, № 4. – С. 39-46.
10. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози; пер. с фр. В. А. Туманова. – Москва: Междунар. отношения, 1996. – 400 с.
11. Дундич Л.В. Судовий прецедент у правових нормах зарубіжних країн: порівняльно-правова характеристика / Л.В. Дундич // Південноукраїнський правничий часопис. 2019. № 4. Ч.2. С. 34 - 37.
12. Завидняк В.І. Впровадження судового прецеденту у кримінальний процес України. : монографія. Ірпінь. Університет ДФС України. 2019. 410 с.
13. Камінська І. В. Принципи функціонування судової системи України та Суду Європейського Союзу в період глобального поширення вірусу COVID-19: порівняльно-правовий аналіз / І. В. Камінська // Альманах права. – 2020. – Вип. 11. – С. 299-307.
14. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (у питаннях і відповідях) : навчально-довідковий посібник / ред. І.В. Яковюк ; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2019. 124 с.
15. Коровайко, О. І. Реалізація міжнародних стандартів кримінального судочинства в судовому провадженні України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / О. І. Коровайко; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2017. - 40 с.
16. Лісна І.С. Зарубіжний досвід функціонування судових систем та можливість його використання під час проведення судової реформи в Україні/ Актуальні проблеми права: теорія і практика. - № 1 (35), 2018. - С.124-131.
17. Марисюк К. Б. Сучасні судові системи світу (на прикладі Квебеку) / К. Б. Марисюк // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2020. – № 1. – С. 108-111.
18. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, Т. 1: Основи теорії. – 2019. – 416 с.
19. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. – 2-ге вид., змін. – Харків : Право, 2020. Т. 2 : Основні галузі. – 2020. – 624 с.

20. Пасловська Н. Конституційна юстиція Федеральної Республіки Німеччини від витоків до сьогодення : монографія. Львів : ПАІС, 2017. - 288 с.
21. Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації / Харківська правозахисна група ; упоряд. О. М. Павліченко. 2-ге вид., випр. та допов. Харків : Права людини, 2017. 472 с.
22. Рішення Європейського суду з прав людини 2016-2018 / Д.В. Журавльов, С.М. Прилипка, [та інш.]. Київ : ЦУЛ, 2019. 704 с.
23. Ремезок А. Ю. Інституційна спроможність судової системи України: поняття та зміст / А. Ю. Ремезок // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2021. – Вип. 1. – С. 92-98.
24. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.
25. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 16 жовтня 2020 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), Л.Г. Бзова (відпов. секр.) та ін.]. Київ: Видавництво ВАІТЕ, 2020. 356 с.
26. Марисюк К. Б. Сучасні судові системи світу (на прикладі Квебеку) / К. Б. Марисюк // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2020. - № 1. - С. 108-111.
27. Фідря Ю.О. Суддівська етика у світлі положень Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки/Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 29 жовтня 2021 р.)
28. Шишкін В. І. Судові системи країн світу: навч. посіб.: у 3 кн. / В. І. Шишкін. – Київ: Юрінком Інтер, 2001.

Література, видана іноземними мовами:

31. Shai Dothan. International Judicial Review: When Should International Courts Intervene? (Studies on International Courts and Tribunals). Cambridge University Press (April 9, 2020). – 170p.
32. Güneş Ünüvar , Joanna Lam, Shai Dothan (Editor) Permanent Investment Courts: The European Experiment (European Yearbook of International Economic Law). Springer; 1st ed. 2020 Edition (September 17, 2020). -226p.
33. Judicial Process in America 11th Edition by Robert A. Carp (Author), Kenneth L. Manning (Author), Lisa M. Holmes (Author), Ronald C. Stidham (Author)/CQ Press; 11th edition (March 8, 2019).- 592p.
34. European judicial systems. Efficiency and quality of justice. Council of Europe. Edition 2014 (2012 data). – 140p.
35. Migrants' access to justice: international standards and how the global compact for safe, orderly and regular migration helps paving the way. IOM. 23.03.2022/ URL: <https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/documents/access-to-justice-and-the-gcm-eng-final-march-2022.pdf>
36. Report of the United Nations Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers, The coronavirus disease (COVID-19) pandemic: impact and challenges for independent justice, 2021, UN Doc. A/HRC/47/35.
37. The 2022 EU Justice Scoreboard. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2022. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu_justice_scoreboard_2022.pdf
38. Catherine Elliott. English. Legal System. Pearson Education Limited (18 July 2017). – 784p.
39. Arabella Ryser. Swiss Justice in Comparison: An Outline of the Swiss Judicial System According to the Approach by Devlin and Dodek. Nomos Verlagsgesellschaft (January 1, 2019). – 130p.
40. Chase, O. G., Hershkoff, H., Silberman, L., Taniguchi, Y., Varano, V., Zuckerman, A. Civil litigation in comparative context. 2nd ed. West Academic Publishing. 2017. -808p.

Інформаційні ресурси

- Законодавство України. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
- Верховний Суд України. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.scourt.gov.ua> -
- Сайт Міжнародного суду ООН. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.icj-cij.org>
- Сайт Організації Об'єднаних Націй. [Електронний ресурс]. – URL: www.un.org
- Сайт Комісії з міжнародного права ООН. [Електронний ресурс]. – URL: <http://legal.un.org/ilc/> -
- Сайт бібліотеки ООН. [Електронний ресурс]. – URL: <https://library.un.org>
- Сайт Верховного Суду Великобританії. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.supremecourt.gov.uk>
- Сайт Верховного Суду КНР. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.court.gov.cn/>
- Сайт Верховного Суду Японії. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.courts.go.jp/english/>
- Сайт Верховного Суду США. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.supremecourt.gov/>
- сайт Верховного Суду ФРН. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.bundesgerichtshof.de>
- Офіційний веб-портал “Судова влада України” [Електронний ресурс]. – URL: <http://court.gov.ua/>
- Офіційний портал Міжнародного кримінального Суду [Електронний ресурс]. URL: <http://www.iccpi.int/Pages/default.aspx>
- Суди Великої Британії [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.supremecourt.uk/>
<https://www.judiciary.uk/court/high-court/>
- Суди Німеччини [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.berlin.de/gerichte/kammergericht/>
<https://www.bverwg.de/>
https://www.bundesverfassungsgericht.de/DE/Homepage/homepage_node.html
- Суди Франції [Електронний ресурс]. – URL: https://www.courdecassation.fr/about_the_court_9256.htm
- Судова система Катару. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.marhaba.qa>
- Судова система Саудівської Аравії. [Електронний ресурс]. – URL: <https://bsabh.com/the-judicial-system-of-the-kingdom-of-saudi-arabia/>
- Огляд судової системи Туреччини. [Електронний ресурс]. – URL: https://diabgm.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2492019170148THE_judicial_system_of_turkey_and_organisation_of_the_ministry_of_justice.pdf
- Україна та Європейський суд з прав людини. [Електронний ресурс]. – URL: <https://coe.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-yevropejskij-sud-z-prav-lyudini>
- Практика Європейського суду з прав людини. [Електронний ресурс]. – URL: <http://eurocourt.in.ua/>
- Міжнародний суд ООН. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.icj-cij.org/ru>
- Міжнародний кримінальний суд. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.icc-cpi.int/>
- Судова практика США. [Електронний ресурс]. – URL: <https://law.justia.com/cases/>
- Судова система Швеції. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.government.se/49ec0b/contentassets/9ebb0750780245aeb6d5c13c1ff5cf64/the-swedish-judicial-system.pdf>
- Судова система Норвегії. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.domstol.no/en/the-courts-of-justice/The-ordinary-courts-of-Norway/>
- Судова система Данії. [Електронний ресурс]. – URL: <https://domstol.dk/media/1634/a-closer-look-at-the-courts-of-denmark.pdf>
- Верховний суд КНР. [Електронний ресурс]. – URL: <http://english.court.gov.cn/>
- Судова система Японії. [Електронний ресурс]. – URL: https://www.courts.go.jp/english/judicial_sys/index.html

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Виникнення та розвиток судових систем.
2. Характерні ознаки судових систем
3. Трансформація функцій судової влади та їх реалізація через систему судів.
4. Зміст «права на судовий захист» на формування судових систем сучасності
5. Світові стандарти побудови судових систем
6. Принципи побудови судових систем сучасності.
7. Типологія сучасних судових систем.
8. Особливості історичного формування судових систем держав континентальної (романо-германської) системи права.
9. Загальні риси континентальної моделі судової системи.
10. Особливості національних моделей правосуддя континентальної системи права.
11. Основні тенденції сучасної трансформації судових систем континентальної (романо-германської) системи права.
12. Конституційні засади судової системи ФРН.
13. Особливості організації судової системи у ФРН.
14. Система судів звичайної та адміністративної юрисдикції у ФРН.
15. Система судів юрисдикції з трудових та соціальних питань у ФРН.
16. Система судів з питань фінансової юрисдикції у ФРН. Єдиний сенат верховних судових установ ФРН.
17. Система судів загальної юрисдикції Франції.
18. Система установ адміністративної юрисдикції у Франції.
19. Правові доктрини у формуванні моделі правосуддя загального права.
20. Статутне право в еволюції моделі правосуддя загального права.
21. Загальні риси та типологічні особливості організації судоустрою та судочинства в країнах загальної (англо-американської) системи права.
22. Основні тенденції сучасної трансформації судових систем загальної (англо-американської) системи права.
23. Правові засади судоустрою Великої Британії.
24. Система судів Англії і Уельсу: суди графств, магістратські суди, Високий, Королівський та Апеляційний суди.
25. Судова система Шотландії: суди нижчого рівня, вищі суди, спеціальні суди. Судова система Північної Ірландії. Суд Палати лордів.
26. Суди спеціальної юрисдикції у Великій Британії (Суд коронера, трибунал з питань трудових відносин, Суд у справах про порушення свободи конкуренції, військові трибунали, церковні суди, інші спеціалізовані суди).
27. Верховний Суд Великої Британії: порядок формування, структура, юрисдикція.
28. Статус суддів у Великій Британії: професійні та мирові. Суд присяжних.
29. Конституційні засади судової системи США.
Процедура судового розгляду справ в США.
30. Федеральна система судів США: звичайна та спеціальна компетенція.
31. Верховний суд США: організаційний статус, конституційна юрисдикція, остаточна апеляційна юрисдикція.
32. Судові системи штатів США: загальна характеристика, особливості взаємовідносин із федеральними судами.
33. Статус суддів у США. Суд присяжних. Персонал суду.
34. Витоки ісламської традиції правосуддя.
35. Вплив ісламської школи права на становлення моделі судової системи.
36. Основні тенденції сучасної трансформації судових систем в країнах ісламського права.
37. Українська модель судової системи. Судова реформа.
38. Система судів України.

39. Верховний Суд України як найвищий судовий орган.
40. Конституційний Суд України: порядок формування, структура, компетенція.
41. Порядок формування суддівського корпусу та статус суддів в Україні.
42. Особливості організації моделі правосуддя в сучасних міжнародних інтеграційних об'єднаннях.
43. Юридична сила рішень міжнародних судових інститутів та їх значення для правової системи окремих країн.
44. Європейський суд з прав людини: структура, компетенція, порядок звернення та прийняття рішень.
45. Загальна характеристика судової системи Італії, Ватикану.
46. Загальна характеристика судової системи Швейцарської Конфедерації.
47. Загальна характеристика судової системи Швеції.
48. Загальна характеристика судової системи Данії.
49. Загальна характеристика судової системи Норвегії.
50. Загальна характеристика судової системи Туреччини.
51. Загальна характеристика судової системи Японії.
52. Загальна характеристика судової системи КНР.
53. Міжнародні судові інституції. Загальна характеристика.
54. Міжнародний суд ООН. Організаційна структура та процедура розгляду справ.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)